

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІПКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра туристичного та готельного бізнесу

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

Г. П. Скляр

(підпис)

22 червня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни	«Міжнародний туризм»
освітня програма/ спеціалізація	«Туризм» <small>(назва)</small>
спеціальність	242 Туризм <small>(код, назва спеціальності)</small>
галузь знань	24 Сфера обслуговування <small>(код, назва галузі знань)</small>
ступінь вищої освіти	магістр <small>(молодший бакалавр, бакалавр, магістр, доктор філософії)</small>

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри туристичного та готельного бізнесу
Протокол засідання кафедри від 22 червня 2022 р., № 10

Укладач програми:

Карпенко Ю. В., к. е. н., доцент, доцент кафедри туристичного та готельного бізнесу Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми спеціальності «Туризм»
ступеня магістр

Г. П. Склад

_____ (підпис)

ЗМІСТ

Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни	4
Розділ 2 Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання	5
Розділ 3. Програма навчальної дисципліни	6
Розділ 5. Тематичний план навчальної дисципліни.....	10
Розділ 5. Система оцінювання знань студентів.....	24
Розділ 6. Інформаційні джерела.....	25
Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни.....	27

Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни

Таблиця 1. Опис навчальної дисципліни
«Міжнародний туризм»

Місце в структурно-логічній схемі підготовки	<i>Пререквізити:</i> Прогнозування та планування туристичної діяльності; Управління якістю та безпекою в туризмі; Управління проектами у сфері туризму і рекреації. <i>Постреквізити:</i> -.
Мова викладання	українська
Статус дисципліни	обов'язкова
Курс/семестр вивчення	2/3
Кількість кредитів ЄКТС/ кількість модулів	5/2
Денна форма навчання:	
Кількість годин: – загальна кількість: 150.	
- лекції: 20	
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 40	
- самостійна робота: 90	
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): екзамен	
Заочна форма навчання:	
Кількість годин: – загальна кількість: 150.	
- лекції: 8.	
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 4.	
- самостійна робота: 138.	
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): екзамен	

Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Метою навчальної дисципліни є набуття теоретичних знань, вмінь та практичних навичок студентів у питаннях методології здійснення досліджень світових туристичних потоків, тенденцій їх формування та організації інституційного регулювання розвитку міжнародного туризму.

Таблиця 2. Перелік компетентностей та програмні результати навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
<ul style="list-style-type: none"> • ЗК1. Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності; • ЗК2. Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі; • ЗК5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. • СК3. Здатність до управління туристичним процесом у публічному секторі, в туристичній дестинації, туристичному підприємстві на різних ієрархічних рівнях; • СК4. Здатність організувати діяльність та співпрацю суб'єктів регіонального, національного та міжнародного туристичних ринків на засадах сталого розвитку з урахуванням світового досвіду.	<ul style="list-style-type: none"> • РН5. Здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку; • РН7. Організувати співпрацю зі стейкхолдерами, формувати механізми взаємодії суб'єктів туристичного ринку з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності; • РН12. Аналізувати, формулювати і реалізувати національну та регіональну туристичну політику, вдосконалювати механізми управління туристичними дестинаціями на національному, регіональному та локальному рівнях.

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Міжнародний туризм та його роль у світовому економічному розвитку

Тема 1. Міжнародний туризм як економічний та соціокультурний феномен

Міжнародний туризм, його сутність та форми. Становлення системи міжнародної туристичної термінології. Перше міжнародне визначення поняття «турист». Сучасна схема класифікації міжнародних подорожуючих. Ознаки, що дозволяють об'єднати туристів та екскурсантів до категорії міжнародних відвідувачів.

Показники оцінки прямого та непрямого впливу міжнародного туризму на економіку окремих країн. Функції міжнародного туризму: доходна, зовнішньоекономічна, вирівнююча, створення нових робочих місць. Види туристичного мультиплікатора. Основні типи соціокультурних контактів іноземних туристів та місцевого населення. Непрямі соціальні ефекти від розвитку міжнародного туризму. Значення міжнародного туризму для збереження історико-культурних пам'яток, місцевих звичаїв і традицій.

Прояви негативного впливу міжнародного туризму на суспільство: екологічні, соціокультурні, психологічні, економічні. Закордонний досвід регулювання екологічного впливу туризму на навколишнє середовище.

Тема 2. Становлення сучасних форм розвитку та державного регулювання міжнародного туризму в країнах світу

Передісторія туризму. Основні мотиви подорожей у Стародавньому світі та Середньовічній Європі. Елітарний туризм Нового часу. Технологічні та економічні передумови зародження масового туризму. Перші організовані туристичні подорожі. Вплив ідеологічних чинників на розвиток міжнародного туризму у період між двома світовими війнами. Трансформація масового конвеєрного туризму у масовий диференційований.

Політичні, економічні, демографічні, соціокультурні та науково-технічні фактори формування попиту і пропозиції на міжнародному ринку туристичних послуг. Форми організації державного регулювання туристичної сфери в країнах світу. Переваги і недоліки їх використання за різних суспільно-політичних та економічних умов. Ключові урядові функції в галузі управління та контролю за розвитком туризму.

Тема 3. Міжнародні туристичні організації

Найважливіші віхи діяльності ООН в організації системи міжнародного туристичного співробітництва. Спеціалізовані установи ООН, що займаються питаннями розвитку міжнародного туризму.

Історія створення Всесвітньої туристичної організації. Структура управління ВТО: генеральна асамблея, виконавча рада, секретаріат. Функції регіональних комісій ВТО.

Основні напрями діяльності ВТО та механізм забезпечення фінансування її бюджетних витрат.

Класифікація міжнародних туристичних організацій, їх типи і види: урядові та неурядові, глобальні і регіональні, універсальні та спеціалізовані. Характеристика діяльності найбільших всесвітніх та європейських туристичних організацій.

Норми міжнародного туристичного права. Загальна резолюція римської конференції ООН з міжнародного туризму та подорожей 1963 року. Заключний акт Наради з безпеки та співробітництва у Європі 1975 року. Манільська декларація ВТО зі світового туризму 1980 року. Документ Акапулько Всесвітньої наради з туризму 1982 року. Кодекс туриста та Хартія туризму. Гаазька декларація по туризму 1989 року. Декларація світового туристичного форуму Всесвітньої конференції міністрів по туризму 1994 року.

Тема 4. Статистика міжнародного туризму

Історія появи та розвитку статистичного обліку у міжнародному туризмі. Цілі і завдання туристичної статистики. Міжнародні симпозиуми зі статистики туризму.

Основні розділи статистики міжнародного туризму. Показники, що характеризують туристичні потоки. Шкала тривалості перебування туристів. Методичні підходи до впорядкування складу туристичних витрат. Фактори впливу на величину і структуру витрат туристів під час подорожі.

Країни активного та пасивного туризму. Поняття туристичного балансу. Соціально-економічні передумови формування позитивного туристичного балансу країни. Загальна характеристика країн з негативним туристичним балансом. Рекомендації Міжнародного валютного фонду щодо структури активу та пасиву платіжного балансу країни за розділом «Туризм».

Методи статистичних спостережень через звітність: облік на кордоні та реєстрація прибуттів в засобах розміщення. Транспортна статистика. Банківський метод розрахунку вартісних показників розвитку міжнародного туризму.

Організація спеціальних статистичних спостережень в туризмі. Визначення мети, об'єкта, одиниці, програми, методу, суб'єктів, строків та місця проведення спеціального статистичного спостереження.

Показники динаміки кількості туристичних прибуттів та доходів від міжнародного туризму. Середньорічні темпи зростання світових туристичних потоків. Країни-лідери за відвідуваністю, надходженнями від туризму і витратами на туризм у світі та Європі. Кількісні оцінки перспектив розвитку міжнародного туризму.

Модуль 2. Характеристика світового ринку туристичних послуг. Організаційно-економічні умови діяльності підприємств на ринку міжнародного туризму

Тема 5. Сутність та класифікаційні ознаки міжнародного туристичного ринку

Економічне та географічне визначення поняття міжнародного туристичного ринку. Глобальний, регіональний та локальний рівні формування міжнародного ринку туристичних послуг.

Класифікація міжнародних туристичних ринків за цілями подорожей. Туризм з метою відпочинку і розваг. Структура міжнародного ринку ділового туризму: бізнес-туризм, конгресно-виставковий туризм, інсентив-туризм. Характеристика релігійного туризму: паломництво, екскурсійний туризм релігійної тематики, науковий туризм з релігіознавчими цілями. Лікувально-оздоровчий туризм. Типи курортів.

Туристичне районування світу. Склад країн Європейського, Американського, Азіатсько-Тихоокеанського, Африканського, Близькосхідного та Південно-Азіатського туристичних регіонів. Аналіз динаміки міжрегіональних туристичних потоків. Основні рецептивні та генеруючі країни для туристичних макрорегіонів.

Суб'єкти міжнародного туристичного ринку: виконавці туристичних послуг (готелі, ресторани, транспортні компанії, екскурсійні бюро) – посередники (туроператори, турагенти) – споживачі (туристи).

Проблеми сегментування міжнародного ринку туристичних послуг. Критерії виділення ринкового сегменту: міжгрупова гетерогенність, гомогенність, вимірність, ємність, доступність для фірми. Здійснення сегментування міжнародного туристичного ринку за географічними, демографічними та соціально-економічними ознаками. Вікові групи подорожуючих (класифікація ВТО).

Психологічне сегментування. Загальні та специфічні мотиви туристичних поїздок.

Фактори формування туристичного попиту у відправляючій та приймаючій країнах. Кількісні та вартісні показники вимірювання обсягів туристичного попиту. Інтенсивність та частотність туризму. Властивості туристичного попиту: динамізм, комплексність, еластичність, сезонність. Сучасні тенденції у туристичному попиті, та його соціально-економічні модифікації. Психологічні особливості нового типу масового споживача туристичних послуг.

Тема 6. Місце України на ринку міжнародного туризму

Етапи розвитку міжнародного туризму в Україні. Кон'юнктурна оцінка сучасного стану вітчизняного ринку міжнародного туризму. Стримуючі фактори розвитку іноземного туризму в Україні. Рекламування національного туристичного продукту на зарубіжних ринках. Статистичні показники розвитку ринку міжнародного туризму в Україні,

Характеристика та аналіз структури вітчизняної матеріально-технічної бази іноземного туризму. Вихід на міжнародний туристичний ринок приватних підприємств і організацій сфери туризму України. Співробітництво України з іноземними країнами в галузі міжнародного туризму. Система міждержавних угод і

домовленостей. Пріоритетні заходи державної політики щодо стимулювання іноземного туристичного потоку в Україну. Напрями подальшого розвитку вітчизняного ринку міжнародного туризму.

Тема 7. Особливості формування туристичної пропозиції в умовах транснаціоналізації світової індустрії туризму

Сутність та структура туристичного продукту. Теорія співвідношення виробничих факторів у міжнародному туризмі та їх роль у формуванні світових туристичних потоків. Капітал як необхідний ресурс виробництва туристичного продукту. Форми концентрації капіталу у міжнародному туристичному бізнесі. Вертикальна та горизонтальна інтеграція. Диверсифікація туристичної діяльності.

Проникнення банківських структур до сфери міжнародного туризму. Конгломерація. Механізм утворення транснаціональних корпорацій в туристичній індустрії. Причини транснаціоналізації в туризмі. Форми зовнішньої експансії ТНК. Територіальне розташування ТНК в сфері туризму. Напрями впливу туристичних ТНК на економіку приймаючих країн. Транснаціональні корпорації у готельному бізнесі. Історія та процес утворення міжнародних готельних ланцюгів. Способи приєднання готелів до інтегрованого ланцюга. Добровільні готельні мережі – консорціуми – та умови їх діяльності. Франчайзингові ланцюги. Найвідоміші готельні мережі світу.

Тема 8. Сучасний стан та перспективи розвитку найважливіших секторів міжнародної індустрії туризму

Роль посередників у світовому туристичному бізнесі. Специфіка турагентської та туроператорської діяльності на міжнародному ринку туристичних послуг. Основні напрями діяльності туристичних операторів. Типи договорів між туроператорами та готельними підприємствами. Джерела формування доходів туристичних агентств. Географія турагентської мережі світу. Форми співробітництва туроператорів і турагентів.

Класифікація засобів розміщення у міжнародному туризмі. Готелі та підприємства і готельного типу. Національні системи класифікації засобів розміщення. Сучасний стан готельної бази світу.

Види транспортних перевезень у міжнародному туризмі. Авіаційні, залізничні, автобусні, морські та річкові міжнародні туристичні маршрути. Розвиток круїзного туризму. Навколосвітні подорожі.

Використання інформаційних мереж в міжнародному туристичному обслуговуванні. Глобальні комп'ютерні мережі. Автоматизовані системи бронювання готельних і туристичних послуг.

Прогнозування перспектив розвитку світового туризму експертами Всесвітньої туристичної організації.

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 4.1 Тематичний план навчальної дисципліни (денна форма навчання)

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
<i>Модуль 1. Міжнародний туризм та його роль у світовому економічному розвитку</i>					
<p>Тема 1 (Лекція 1). Міжнародний туризм як економічний та соціокультурний феномен.</p> <p>1. Міжнародний туризм, його сутність та форми.</p> <p>2. Функції міжнародного туризму.</p> <p>3. Значення міжнародного туризму для збереження історико-культурних пам'яток, місцевих звичаїв і традицій.</p> <p>4. Прояви негативного впливу міжнародного туризму на суспільство.</p>	2	<p>Практичне заняття 1. Міжнародний туризм як економічний та соціокультурний феномен.</p> <p>1. Сучасна схема класифікації міжнародних подорожуючих.</p> <p>2. Ознаки, що дозволяють об'єднати туристів та екскурсантів до категорії міжнародних відвідувачів.</p> <p>Практичне заняття 2. Міжнародний туризм як економічний та соціокультурний феномен.</p> <p>1. Показники оцінки прямого та непрямого впливу міжнародного туризму на економіку окремих країн.</p> <p>2. Закордонний досвід регулювання екологічного впливу туризму на навколишнє</p>	4	<p>Підготувати доповіді/презентації на теми: «Основні типи соціокультурних контактів іноземних туристів та місцевого населення», «Непрямі соціальні ефекти від розвитку міжнародного туризму», «Значення міжнародного туризму для збереження історико-культурних пам'яток, місцевих звичаїв і традицій».</p>	10

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
		середовище.			
<p>Тема 2 (Лекція 2). Становлення сучасних форм розвитку та державного регулювання міжнародного туризму в країнах світу.</p> <p>1. Передісторія туризму.</p> <p>2. Фактори формування попиту і пропозиції на міжнародному ринку туристичних послуг.</p> <p>3. Форми організації державного регулювання туристичної сфери в країнах світу.</p>	2	<p>Практичне заняття 3. Особливості становлення туризму як масового явища</p> <p>1. Технологічні та економічні передумови зародження масового туризму.</p> <p>2. Вплив ідеологічних чинників на розвиток міжнародного туризму у період між двома світовими війнами.</p> <p>3. Трансформація масового конвеєрного туризму у масовий диференційований.</p> <p>Практичне заняття 4. Державне регулювання сфери туризму</p> <p>1. Механізм організації державного регулювання туристичної сфери в країнах світу.</p> <p>2. Урядові функції в галузі управління та контролю за розвитком туризму.</p>	4	<p>Підготувати доповіді/презентації на теми: «Політичні, економічні, демографічні, соціокультурні та науково-технічні фактори формування попиту і пропозиції на міжнародному ринку туристичних послуг», «Форми організації державного регулювання туристичної сфери в країнах світу».</p>	10
<p>Тема 3 (Лекція 3-4). Міжнародні туристичні організації.</p>	4	<p>Практичне заняття 5-6. Система координації та міжнародна</p>	4	<p>Підготувати доповіді/презентації на</p>	10

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
<p>1. Спеціалізовані установи ООН, що займаються питаннями розвитку міжнародного туризму.</p> <p>2. Історія створення, структура управління, функції регіональних комісій та напрями діяльності Всесвітньої туристичної організації.</p> <p>3. Класифікація міжнародних туристичних організацій, їх типи і види.</p> <p>4. Норми міжнародного туристичного права.</p>		<p>співпраця у галузі туризму.</p> <p>1. Сутність міжнародної співпраці та координація у сфері туризму</p> <p>2. Всесвітня туристична організація (ЮНВТО): історія створення та організаційна структура; цілі, завдання та напрями діяльності; діяльність ЮНВТО з питань торгівлі туристичними послугами</p> <p>3. Заходи співпраці України з ЮНВТО.</p>		<p>теми: «Основні напрями діяльності ВТО та механізм забезпечення фінансування її бюджетних витрат», «Норми міжнародного туристичного права».</p>	
<p>Тема 4 (Лекція 5-6). Статистика міжнародного туризму.</p> <p>1. Статистика туристських потоків.</p> <p>2. Статистика туристських доходів і витрат.</p> <p>3. Методи статистичного обліку в туризмі.</p> <p>4. Основні напрямки вдосконалення статистики міжнародного туризму.</p>	4	<p>Практичне заняття 7.</p> <p>Статистичні дослідження міжнародного туризму.</p> <p>1. Найважливіші показники туристських потоків.</p> <p>2. Туристичні макрорегіони, що виділяються ЮНВТО.</p> <p>3. Регіональне розподілення міжнародних туристичних потоків, їх динаміка.</p> <p>Практичне заняття 8.</p>	8	<p>Підготувати доповіді/презентації на теми: «Методи статистичних спостережень через звітність: облік на кордоні та реєстрація прибуттів в засобах розміщення», «Організація спеціальних статистичних спостережень в туризмі».</p>	20

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
		<p>Статистичні дослідження міжнародного туризму.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистика витрат. Склад і облік туристських витрат. 2. Рекомендації ЮНВТО по угрупованню туристських витрат. 3. Фактори, що впливають на величину і структуру витрат. <p>Практичне заняття 9.</p> <p>Статистичні дослідження міжнародного туризму.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистика доходів від міжнародного туризму. 2. Динаміка надходжень від міжнародного туризму і їх регіональний розподіл. <p>Практичне заняття 10.</p> <p>Статистичні дослідження міжнародного туризму.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Методи статистичного обліку в туризмі. 4. Організація спеціальних 			

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
		спостережень в туризмі.			
<p><i>Модуль 2. Характеристика світового ринку туристичних послуг. Організаційно-економічні умови діяльності підприємств на ринку міжнародного туризму</i></p>					
<p>Тема 5 (Лекція 7). Сутність та класифікаційні ознаки міжнародного туристичного ринку.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості туристичного ринку. 2. Туризм як сектор світового господарства що найбільш динамічно розвивається. 3. Сучасний стан та перспективи розвитку міжнародного туристичного ринку. 4. Міжнародне співробітництво в галузі туризму. 	2	<p>Практичні заняття 11-12.</p> <p>Туристичні макро- та субрегіони</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз основних тенденцій розвитку туризму в субрегіонах. 2. Порівняння основних тенденцій розвитку туризму в субрегіонах із світовими тенденціями. <p>Практичне заняття 13.</p> <p>Сегментування міжнародного ринку туристичних послуг.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Критерії виділення ринкового сегменту. 2. Сегментування міжнародного туристичного ринку за географічними, демографічними та соціально-економічними ознаками. 3. Психологічне сегментування 	6	<p>Підготувати доповіді/презентації на теми: «Проблеми сегментування міжнародного ринку туристичних послуг», «Психологічні особливості нового типу масового споживача туристичних послуг».</p>	10
<p>Тема 6 (Лекція 8). Місце України на ринку міжнародного туризму.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Етапи розвитку міжнародного 	2	<p>Практичне заняття 14. Стан та закономірності розвитку міжнародного туризму в Україні.</p>	4	<p>Підготувати доповіді/презентації на теми: «Співробітництво</p>	10

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
<p>туризму в Україні. 2. Характеристика та аналіз структури вітчизняної матеріально-технічної бази іноземного туризму. 3. Співробітництво України з іноземними країнами в галузі міжнародного туризму. 4. Пріоритетні заходи державної політики щодо стимулювання іноземного туристичного потоку в Україну. 5. Напрями подальшого розвитку вітчизняного ринку міжнародного туризму.</p>		<p>1. Аналіз структури виїзного, в'їзного туризму за видами. 2. Аналіз структури виїзного туризму за країнами відвідування.</p> <p>Практичне заняття 15. Стан та закономірності розвитку міжнародного туризму в Україні 1. Аналіз структури в'їзного туризму за країнами. 2. Аналіз відповідності тенденцій розвитку туризму в Україні світовим тенденціям.</p>		<p>України з іноземними країнами в галузі міжнародного туризму», «Пріоритетні заходи державної політики щодо стимулювання іноземного туристичного потоку в Україну у післявоєнний період».</p>	
<p>Тема 7 (Лекція 9). Особливості формування туристичної пропозиції в умовах транснаціоналізації світової індустрії туризму. 1. Сутність туристської пропозиції та її особливості за секторами туристичної сфери. Рівновага на ринку туризму. 2. Транснаціональні компанії на ринку міжнародного туризму та в</p>	2	<p>Практичне заняття 16. ТНК в туристичній індустрії. 1. Механізм утворення транснаціональних корпорацій в туристичній індустрії 2. Територіальне розташування ТНК в сфері туризму.</p> <p>Практичне заняття 17. ТНК у готельному бізнесі. 1. Добровільні готельні мережі-</p>	4	<p>Підготувати доповіді/презентації на теми: «Проникнення банківських структур до сфери міжнародного туризму», «Транснаціональні корпорації у готельному бізнесі», «Добровільні готельні мережі – консорціуми – та умови їх</p>	10

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
готельному господарстві. 3. Процеси глобалізації в світовому туризмі.		консорціями. 2. Франчайзингові готельні ланцюги.		діяльності», .	
Тема 8 (Лекція 10). Сучасний стан та перспективи розвитку найважливіших секторів міжнародної індустрії туризму. 1. Специфіка турагентської та туроператорської діяльності на міжнародному ринку туристичних послуг. 2. Географія турагентської мережі світу. 3. Форми співробітництва туроператорів і турагентів. 4. Класифікація засобів розміщення у міжнародному туризмі. 5. Види транспортних перевезень у міжнародному туризмі. 6. Розвиток круїзного туризму. Навколосвітні подорожі. 7. Використання інформаційних мереж в міжнародному туристичному обслуговуванні.	2	Практичне заняття 18. Засоби розміщення у міжнародному туризмі. 1. Принципи укладання договорів між туроператорами та засобами розміщення. 2. Класифікація та національні системи класифікації засобів розміщення. Практичне заняття 19. Авіап перевезення у міжнародному туризмі. 1. Принципи організації регулярних та чартерних авіарейсів, а також особливостями роботи low-cost авіакомпаній. 2. Особливості управління авіаційними альянсами на міжнародному ринку авіап перевезень.	6	Підготувати доповіді/презентації на теми: «Використання інформаційних мереж в міжнародному туристичному обслуговуванні», «Прогнозування перспектив розвитку світового туризму експертами Всесвітньої туристичної організації».	10

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
		Практичне заняття 20. Морські перевезення у міжнародному туризмі. 1. Принципи організації круїзів. 2. Принципами організації навколосвітніх подорожей.			

Таблиця 4.2 Тематичний план навчальної дисципліни (заочна форма навчання)

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
<i>Модуль 1. Міжнародний туризм та його роль у світовому економічному розвитку</i>					
<p>Тема 1 (Лекція 1). Міжнародний туризм як економічний та соціокультурний феномен.</p> <p>1. Міжнародний туризм, його сутність та форми.</p> <p>2. Функції міжнародного туризму.</p> <p>3. Значення міжнародного туризму для збереження історико-культурних пам'яток, місцевих звичаїв і традицій.</p> <p>4. Прояви негативного впливу міжнародного туризму на суспільство.</p>	2	-	-	<p>Підготувати доповіді/презентації на теми: «Основні типи соціокультурних контактів іноземних туристів та місцевого населення», «Непрямі соціальні ефекти від розвитку міжнародного туризму», «Значення міжнародного туризму для збереження історико-культурних пам'яток, місцевих звичаїв і традицій».</p>	18
<p>Тема 2 (Лекція 2). Становлення сучасних форм розвитку та державного регулювання міжнародного туризму в країнах світу.</p> <p>1. Передісторія туризму.</p> <p>2. Фактори формування попиту і пропозиції на міжнародному ринку туристичних послуг.</p>	2	-	-	<p>Підготувати доповіді/презентації на теми: «Політичні, економічні, демографічні, соціокультурні та науково-технічні фактори формування попиту і пропозиції на міжнародному ринку».</p>	18

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
3. Форми організації державного регулювання туристичної сфери в країнах світу.				туристичних послуг», «Форми організації державного регулювання туристичної сфери в країнах світу».	
Тема 3 (Лекція 3). Міжнародні туристичні організації. 1. Спеціалізовані установи ООН, що займаються питаннями розвитку міжнародного туризму. 2. Історія створення, структура управління, функції регіональних комісій та напрями діяльності Всесвітньої туристичної організації. 3. Класифікація міжнародних туристичних організацій, їх типи і види. 4. Норми міжнародного туристичного права.	2	-	-	Підготувати доповіді/презентації на теми: «Основні напрями діяльності ВТО та механізм забезпечення фінансування її бюджетних витрат», «Норми міжнародного туристичного права».	17
Тема 4 (Лекція 4). Статистика міжнародного туризму. 1. Статистика туристських потоків. 2. Статистика туристських доходів і витрат.	2	Практичне заняття 1. Статистичні дослідження міжнародного туризму. 1. Найважливіші показники туристських потоків.	4	Підготувати доповіді/презентації на теми: «Методи статистичних спостережень через звітність: облік на	17

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
<p>3. Методи статистичного обліку в туризмі. 4. Основні напрямки вдосконалення статистики міжнародного туризму.</p>		<p>2. Туристичні макрорегіони, що виділяються ЮНВТО. 3. Регіональне розподілення міжнародних туристичних потоків, їх динаміка. 4. Статистика витрат. Склад і облік туристських витрат. 5. Рекомендації ЮНВТО по угрупованню туристських витрат. 6. Фактори, що впливають на величину і структуру витрат.</p> <p>Практичне заняття 2. 1. Статистика доходів від міжнародного туризму. 2. Динаміка надходжень від міжнародного туризму і їх регіональний розподіл. 3. Методи статистичного обліку в туризмі. 4. Організація спеціальних спостережень в туризмі.</p>		<p>кордоні та реєстрація прибуттів в засобах розміщення», «Організація спеціальних статистичних спостережень в туризмі».</p>	
<p><i>Модуль 2. Характеристика світового ринку туристичних послуг. Організаційно-економічні умови діяльності підприємств на ринку міжнародного туризму</i></p>					

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
<p>Тема 5. Сутність та класифікаційні ознаки міжнародного туристичного ринку.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості туристичного ринку. 2. Туризм як сектор світового господарства що найбільш динамічно розвивається. 3. Сучасний стан та перспективи розвитку міжнародного туристичного ринку. 4. Міжнародне співробітництво в галузі туризму. 	2	-	-	Підготувати доповіді/презентації на теми: «Проблеми сегментування міжнародного ринку туристичних послуг», «Психологічні особливості нового типу масового споживача туристичних послуг».	17
<p>Тема 6. Місце України на ринку міжнародного туризму.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Етапи розвитку міжнародного туризму в Україні. 2. Характеристика та аналіз структури вітчизняної матеріально-технічної бази іноземного туризму. 3. Співробітництво України з іноземними країнами в галузі міжнародного туризму. 4. Пріоритетні заходи державної політики щодо стимулювання іноземного туристичного потоку в 	-	-	-	Підготувати доповіді/презентації на теми: «Співробітництво України з іноземними країнами в галузі міжнародного туризму», «Пріоритетні заходи державної політики щодо стимулювання іноземного туристичного потоку в Україну у післявоєнний період».	17

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
Україну. 5. Напрями подальшого розвитку вітчизняного ринку міжнародного туризму.					
Тема 7. Особливості формування туристичної пропозиції в умовах транснаціоналізації світової індустрії туризму. 1. Сутність туристської пропозиції та її особливості за секторами туристичної сфери. Рівновага на ринку туризму. 2. Транснаціональні компанії на ринку міжнародного туризму та в готельному господарстві. 3. Процеси глобалізації в світовому туризмі.	-	-	-	Підготувати доповіді/презентації на теми: «Проникнення банківських структур до сфери міжнародного туризму», «Транснаціональні корпорації у готельному бізнесі», «Добровільні готельні мережі – консорціуми – та умови їх діяльності», .	17
Тема 8. Сучасний стан та перспективи розвитку найважливіших секторів міжнародної індустрії туризму. 1. Специфіка турагентської та туроператорської діяльності на міжнародному ринку туристичних	-	-	-	Підготувати доповіді/презентації на теми: «Використання інформаційних мереж в міжнародному туристичному обслуговуванні»,	17

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
<p>послуг.</p> <p>2. Географія турагентської мережі світу.</p> <p>3. Форми співробітництва туроператорів і турагентів.</p> <p>4. Класифікація засобів розміщення у міжнародному туризмі.</p> <p>5. Види транспортних перевезень у міжнародному туризмі.</p> <p>6. Розвиток круїзного туризму. Навколосвітні подорожі.</p> <p>7. Використання інформаційних мереж в міжнародному туристичному обслуговуванні.</p>				«Прогнозування перспектив розвитку світового туризму експертами Всесвітньої туристичної організації».	

Розділ 5. Система оцінювання знань студентів

Таблиця 5. Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни

Назва модулю, теми	Види робіт			Максимальна кількість балів
	вдвідування та обговорення матеріалу занять	виконання навчальних завдань	завдання самостійної роботи	
<i>Модуль 1. Міжнародний туризм та його роль у світовому економічному розвитку</i>				
Тема 1. Міжнародний туризм як економічний та соціокультурний феномен	1	2	1,5	4,5
Тема 2. Становлення сучасних форм розвитку та державного регулювання міжнародного туризму в країнах світу	1	2	1,5	4,5
Тема 3. Міжнародні туристичні організації	1	2	1,5	4,5
Тема 4. Статистика міжнародного туризму	1	4	1,5	6,5
Поточний контроль				10
<i>Модуль 2. Характеристика світового ринку туристичних послуг. Організаційно-економічні умови діяльності підприємств на ринку міжнародного туризму</i>				
Тема 5. Сутність та класифікаційні ознаки міжнародного туристичного ринку	1	2	1,5	4,5
Тема 6. Місце України на ринку міжнародного туризму	1	2	1,5	4,5
Тема 7. Особливості формування туристичної пропозиції в умовах транснаціоналізації світової індустрії туризму	1	2	1,5	4,5
Тема 8. Сучасний стан та перспективи розвитку найважливіших секторів міжнародної індустрії туризму	1	4	1,5	6,5
Поточний контроль				10
Підсумковий контроль – екзамен				40
Разом				100

Таблиця 6. Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розділ 6. Інформаційні джерела

Основні

1. Алієва-Барановська В. М. Міжнародний туризм: навч. посібник-довідник / В. М. Алієва-Барановська, І. І. Дахно. – Київ : Центр учбової літератури, 2013. – 344 с.
2. Божидарнік Т. В. Міжнародний туризм: навч. посібник / Т. В. Божидарнік, Н. В. Божидарнік, Савош Л. В. та ін. – Київ : Центр учбової літератури, 2012. – 312 с.
3. Великочий В. С. Міжнародний туризм: навчальний посібник для студентів спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство» / В. С. Великочий, О. І. Дутчак, В. В. Шикеринець. – Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г. М., 2015. – 254 с
4. Макогін З. Я. Міжнародний туризм : навчальний посібник / З. Я. Макогін. – Львів: видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2018. – 396 с.
5. Мальська М. П. Міжнародний туризм і сфера послуг: підручник / М. П. Мальська, Н. В. Антонюк, Н. М. Ганич. – Київ : Знання, 2008. – 661 с.
6. Міжнародний туризм: методика і матеріали статистичних досліджень / уклад. О. Д. Король, Т. Д. Скутар; Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці : Рута, 2008. – 64 с.
7. Міжнародний туризм: навчальний посібник для студентів спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство»; Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника; укладачі В. С. Великочий, О. І. Дутчак, В. В. Шикеринець. – Івано-Франківськ : Видавець Кушнір Г. М., 2015. – 254 с.
8. Навчально-методичний посібник «Актуальні проблеми туризму і сфери послуг» (для студентів спеціальності 242 «Туризм» (усіх форм навчання)) / укл. Ю. В. Макогон, К. В. Осипенко. – Маріуполь : МДУ, 2021. – 168 с.
9. Панченко Ю. В. Менеджмент внутрішнього і міжнародного туризму : навч. посібник / Ю. В. Панченко, О. Є. Лугінін, С. В. Фомішин. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС,

2013. – 342 с.

10. Редько В. Є. Посібник до самостійного вивчення дисципліни «Міжнародний туризм» / В. Є. Редько. – Дніпро : Дніпровський національний університет ім. Олеся Гончара, 2018. – 102 с.

11. Ринки туристичних послуг: стан і тенденції розвитку: монографія / за заг. ред. професора В. Г. Герасименко. – Одеса: Астропринт, 2013. – 334 с.

12. Смаль І. В. Туристичні ресурси світу / І. В. Смаль. – Ніжин : Видавництво Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, 2010. – 336 с.

13. Смирнов І. Г. Маркетинг сталого туризму: навч. посіб. / І. Г. Смирнов, О. О. Любіцева. – Київ : Ліра-К, 2019. – 256 с.

14. Смирнов І. Г. Міжнародний туристичний бізнес і логістика в туризмі: Кн. 1. Міжнародний туристичний бізнес: навч. посіб. У 2-х книгах. / І. Г. Смирнов, О. О. Любіцева. – Київ : Ліра-К, 2022. – 288 с.

15. Тонкошкур М. В. Конспект лекцій з дисципліни «Міжнародний туризм» (для студентів 5 курсу денної та 6 курсу заочної форм навчання освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст спеціальності 7.14010301 «Туризмознавство (за видами)» та освітньо-кваліфікаційного рівня магістр спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)») / М. В. Тонкошкур. – Харків : ХНУМГ, 2013. – 126 с.

16. Юрченко С. О. Міжнародний туризм: навч. посіб. для студентів спец. «Туризмознавство», «Міжнародні економічні відносини» / С. О. Юрченко, О. Є. Юрченко; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2016. – 327 с.

Додаткові

17. UNWTO Tourism Highlights. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mkt.unwto.org/publication/unwto-tourism-highlights>.

18. UNWTO World Tourism Barometr. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mkt.unwto.org/barometer>.

19. World Tourism Organization / Офіційний сайт. URL: <https://www.unwto.org/>.

20. Всесвітній самміт з екотуризму. Квебек (Канада), 19-22 травня 2002 р. (Квебекська декларація з екотуризму). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://infotour.in.ua/dmytruk6.htm>.

21. Глобальний етичний кодекс туризму. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://tourlib.net/metod_tourism/mashkova_dod2.htm/

22. Державне агентство розвитку туризму [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.tourism.gov.ua/>.

23. Максименко С. В. Туристська діяльність: міжнародно-правові аспекти / С. В. Максименко. – Одеса : Латстар, 2001. – 168 с.

24. Міжнародний туризм / Журнал. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://intour.com.ua/>.

25. Стратегія розвитку туризму та курортів на період до 2026 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-%D1%80#Text>.

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office.

2. Спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни, яке включає перелік конкретних програмних продуктів – відсутнє.

3. Дистанційний курс «Міжнародний туризм», який розміщено у програмній оболонці Moodle на платформі Центру дистанційного навчання ПУЕТ (<https://el.puet.edu.ua/>).